

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15 и 154/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О

ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ ФРАКТУРА НА НОСОТ

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при фрактура на носот.

Член 2

Начинот на згрижување при фрактура на носот е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при фрактура на носот по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-9768/1
25 септември 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ФРАКТУРА НА НОСОТ

МЗД Упатства

Последен пат е ажурирано на: 10.12.2014 © Duodecim Medical Publications Ltd

Важно

- Дијагнозата на назална фрактура е клиничка.
- Назалната фрактура се репонира пред да се развие оток или веднаш по повлекувањето на отокот, најдобро до десеттиот ден по повредата.
- По правило, назалните фрактури се третираат на специјалистичко ниво.

Клинички преглед

- За да се намали отокот се става на носот ладна облога веднаш по повредата.
- За дијагноза се применува инспекција и палпација.
- Внатрешноста на носот се прегледува со употреба на челно светло и спекулум.
- Сомнение за фрактура на носот постои ако е присутен оток или постои дислокација, ако има крв во ноздрвите или ако се почувствува крепитација.
- Назална рендгенографија е непотребна, бидејќи не влијае на третманот.
- Дијагнозата е отежната во следниве случаи:
 - Голем оток,
 - Претходни фрактури или дисторзии,
 - Стара девијација на септумот на носот.

Третман

- Отворените фрактури и повредите на назалниот септум треба веднаш да се испратат кај специјалист за процена. Кај други фрактури се чека отокот да спласне пред препраќањето на ОРЛ. Само тогаш може да се направи веродостојна процена на позицијата на носот.
- Опструкција на назалното дишење или промена на изгледот на пациентот е индикација за третман на назалната фрактура.
- Фрактурите вообичаено се репонираат во локална анестезија. За тешките фрактури и кај децата се применува општа анестезија.
- За локална анестезија на назалните слузници може да се употреби анестетикот што се употребува за максиларна пункција ([види го упатството: Акутен максиларен синуситис](#)). Памукче натопено во анестетик се пласира во горниот меатус, а друго во меатусот помеѓу медијалната и долната конха. Двете гази треба да се пласираат што е можно попостериорно. Анестезијата се комплетира со инфилтративна анестезија со 1% лидокаин од страните и на базата на носот.
- Лесно искривен елеватор или специјален инструмент (Walsham форцепс) се употребува за репозиција. Целта на репозицијата е да се одделат фрагментите еден од друг. Истовремено треба носот да се турка во насока на дислокацијата. Отако фрагментите ќе се мобилизираат со елеваторот, тие се пласираат на свое место под контрола на прстите што го притискаат носот.

- Доколку е потребно, се пласираат тампони во носот за да се одржи репозицијата. Тампоните стојат неколку дена.
- За надворешна фиксација на носот се употребува леплива лента или посебен имобилизатор, со што се обезбедува постигнатата позиција.
- Имобилизаторот стои една недела.
- Треба да се избегнуваат контактни спортови еден месец по фрактурата.

Поврзани извори

- Литература

Автор: Karin Blomgren

Article ID: ebm00869 (038.047)

© Duodecim Medical Publications Ltd

1. EBMG Guidelines 10.12.2014, Essential evidence plus, www.essentialevidenceplus.com/content/ebmg?page=39&results=20&class=none&resource=G
2. Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.
3. Предвидено е следно ажурирање до 2018 година.